

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

4.Bf.366/2022/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság helységben, a 2023. június 29. napján tartott nyilvános ülésen kihirdette a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben magánvádló1 magánvádló1 magánvádló másodfellebbezését elbírálva a bíróság 2022. október 7. napján kihirdetett ügyszám. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlottat az ellene folytatólagosan elkövetett rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól tekinti felmentettnek.

Kötelezi magánvádló1 magánvádló1 magánvádlót a harmadfokú eljárásban felmerült 16.630,- (tizenhatezer-hatszázharminc) Ft büntügyi költség állam részére történő megfizetésére.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] A bíróság1 - magánvádló1 magánvádló1 feljelentése alapján eljárva – a 2021. év december hó 14. napján kihirdetett ügyszám1. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 226. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pontja szerinti rágalmazás vétségében amiért őt 1 évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat a magánvádló költségeinek megtérítésére.

[2] Az elsőfokú ítélete ellen bejelentett ellentétes irányú fellebbezéseket elbírálva a bíróság a 2022. év október hó 7. napján kihirdetett ügyszám. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Terhelt1 vádlottat a rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az első-és másodfokú eljárásban felmerült büntügyi költség magánvádló1 magánvádló1 magánvádló terhén marad.

[3] A másodfokú bíróság ítélete ellen magánvádlól magánvádlól magánvádló jelentett be másodfellebbezést a vádlott bűnösségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása érdekében.

[4] A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén. E törvényhely (2) bekezdés b) pontja értelmében ellentétes a döntés – egyebek mellett –, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által elítélt vádlottat mentett fel. A másodfokon eljáró törvényszék a kerületi bíróságéval ellentétes döntést hozott, amikor – a fentebb idézett törvényi rendelkezésnek megfelelően – az elsőfokú bíróság által bűnösnek kimondott Terheltl vádlottat felmentette, melyre tekintettel a harmadfokú eljárás lefolytatásának törvényes előfeltétele fennáll.

[5] A harmadfokú bíróság a fellebbezést nyilvános ülésen bírálta el a Be. 620. § (1) bekezdésének II. fordulata értelmében.

[6] Az ítéltábla nyilvános ülésén magánvádlól magánvádlól magánvádló a felszólalásában a korábbi feljelentésében foglaltakkal egyezően nyilatkozott és annak az álláspontjának adott hangot, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény bűncselekmény, ezért Terheltl vádlott bűnösségének megállapítását és vele szemben büntetés kiszabását szorgalmazta.

[7] A vádlott védője ugyancsak írásbeli indítványával egyezően a másodfokú felmentő ítélet helybenhagyását kérte a harmadfokú bíróságtól. Hivatkozott továbbá arra, hogy időközben módosult a Btk. és az új szabályozás értelmében a vádlott cselekménye már a törvény erejénél fogva nem büntetendő. Felhívta továbbá a harmadfokú bíróság figyelmét arra is, hogy a másodfokú határozat indokolása annyiban pontosítandó, hogy a vádlott felmentésének alapját kizárólag a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja képezi. A harmadfokú nyilvános ülésről a magánvádló jogi képviselőjét szabályszerűen értesítette az ítéltábla, azonban a képviselő nem jelent meg. Ez azonban nem képezte az eljárás lefolytatásának akadályát, mert a Be. 780. § (2) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság nyilvános ülésére kizárólag a magánvádlót kell idézni, képviselőjét pedig mindössze értesíti a bíróság. Figyelemmel a Be. 112. § (1) bekezdésében írtakra – amely szerint értesíteni azt szükséges, akinek az eljárási cselekményen a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi – a harmadfokú bíróság a magánvádlónak a tárgyalás elhalasztására irányuló indítványát pergazdaságossági szempontokból elutasította.

[8] Az ítéltábla a Be. 618. § (1) bekezdése alapján a törvényszék ítéletének fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését az azt megelőző elsőfokú és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy a kerületi bíróság és a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta.

[9] A kerületi bíróság a tényállás rögzítése során a vád tárgyává tett cselekmények büntetőjogi megítélése szempontjából lényeges tényeket figyelembe vette és a lehető legszélesebb körű bizonyítást folytatta le.

[10] Mind az első, mind pedig a másodfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a vád tárgyává tett cikkek közül az időrendi sorrendben az elsőként megjelent képezte a büntetőjogi felelősség megállapíthatósága szempontjából releváns megállapításokat. Azt már elsőfokú bíróság is okszerű jogi érvelés mentén rögzítette, hogy a második cikkben megjelentek már önmagukban sem voltak alkalmasak a vád tárgyává tett bűncselekmény megállapítására, mert azok tényállási elemek híján vannak.

[11] A másodfokú bíróság a felülbírálata során jól ismerte fel, hogy az elsőfokú bíróság – jóllehet erre vonatkozóan a határozatát nem indokolta -, de lényegében a Btk. 229. § (1) bekezdésében szabályozott valóság bizonyítást folytatott le, amelynek során a hangfelvételt meghallgatta, és tanúként hallgatta meg az ügygel összefüggésben tanút.

[12] A Fővárosi Törvényszék a másodfokú ítélet [17]-[21] bekezdéseiben részletesen kifejtette a közérdek fogalmát és számos eseti döntést idézve illusztrálta, hogy az állandóan követett bírói gyakorlat szerint a vádlott által megvalósított cselekmények miért nem minősülnek bűncselekménynek. Ezekkel a harmadfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

[13] Ugyanakkor pontosítást igényel a vádlott felmentésének jogcíme és annak indokolása, mert a 2023. évi XXX. törvény az ügy megítélése szempontjából is kiemelkedő jelentőséggel bírva módosította a Btk. 226. §-át. A 2023. év június hó 2. napján hatályba lépett rendelkezés a rágalmozás bűncselekményét egy újabb – harmadik – bekezdéssel egészítette ki, amely szerint: Nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki az (1) bekezdésben meghatározottakat a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy média szolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosabb becsmérő tagadására.

[14] Az új törvényi rendelkezés egy speciális büntethetőséget kizáró okot vezetett be, amely szerint az egyébként a rágalmozás vétségének tényállását kimerítő magatartások nem valósítanak meg bűncselekményt, ha azokat a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy média szolgáltatás útján követik el. További feltétele a bűncselekmény meg nem állapításának az is, hogy az elkövető cselekménye ebben az esetben nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadására.

[15] Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint, amely az Alkotmány Bíróság e tárgyban kifejtett határozatain alapul [3263/2018.(VII.20.); 7/2014.(III.7.) AB határozatok] a közszereplő politikusoknak, mint a közéletet alakító, tisztségüket választás útján elnyerő személyeknek a jelleme, személyisége közvita tárgyát képezheti. Az ennek megítélésénél jelentős, a magánélet méltányos határait nem sértő valós tényközlések (híresztelések és tényre közvetlenül utaló kifejezések megengedettek, ezek ellen büntetőjogi fellépés nem indokolható. Ilyen tényközlés (híresztelés) az önkormányzati képviselőként közszereplő politikus által esetlegesen elkövetett bűncselekmény is, mivel közérdek fűződik ahhoz, hogy a közéletben feddhetetlen, törvénytisztelő személyek vegyenek részt, gyakoroljanak közhatalmat (BH.2023. 151. számú eseti döntés). A fenti eseti döntés még a Btk. módosítása előtt született, ennél fogva alapvetően a közszereplőként klasszikusan megjelenő politikusokra vonatkozik, azonban az új törvény a dekriminalizálást ennél szélesebb körben határozta meg. Immár általában sem büntetendőek az olyan tényállítások, amelyek közügy jellegüknél fogva szabad megvitatás tárgyát képezik, azonban a sértett emberi méltóságának nyilvánvalóan és

súlyosan becsmérő tagadására nem terjednek ki függetlenül attól, hogy nem közszereplő – mint jelen esetben is az ügy sértettje.

[16] Az irányadó tényállás szerint a weboldalon megjelent cikk az önkormányzat működésének visszaságairól szólt és mint ilyen ténylegesen a közügyek szabad megvitatása körébe tartozik. Fontos körülmény az is – ahogyan erre a másodfokú bíróság is a korábbi jogszabályi környezetben már helyesen rámutatott -, hogy a cikk sem tartalmában, sem stílusában nem irányult a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyos becsmérő tagadására, inkább feltáró vagy leleplezni szándékozó jellegű volt, amely nem feltétlenül az igazságot tartalmazta. Mindezek alapján alapvetően helyesen döntött a másodfokú bíróság, amikor a bíróság1 ítéletét megváltoztatva Terhelt1 vádlottat felmentette az ellene rágalmozás vétsége miatt emelt vád alól. A felmentő ítéletet annyiban volt szükséges korrigálni, hogy a feljelentésben és az ennek alapján megállapított irányadó történeti tényállás két részcelemekényből áll. A Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében a folytatólagooság törvényi egységébe tartozó bűncelemekény miatt indult az eljárás, ez a helyes minősítés képezte vád tárgyát, így ez határozta meg a felmentő rendelkezésnél a törvényi egység ekként történő megjelölését is.

[17] A felmentés jogcímét illetően is helyesbítésre szorult a másodfokú bíróság ítélete, mert a korábban említettek szerint a törvénymódosítás új büntetendőséget kizáró okot fogalmazott meg, ennélfogva e büntetőjogi felelősségre vonást képező akadály miatt a vádlott felmentésének helyes jogcíme a Be. 566. § (1) bekezdés d) pontjának II. fordulatán alapul.

[18] A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság felmentő határozatát a Be. 623. § alapján helybenhagyta, a végzése ellen további fellebbezésnek nincs helye. A Be. 782. § (1) és (4) bekezdésében írtakra figyelemmel kötelezte a magánvádlót a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

helység, 2023. június 29.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bírő, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bírő

A bíróság ügyszám. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar.366/2022/9. számú határozata folytán – 2023. június 29. napján jogerőre emelkedett.

helység, 2023. június 29. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke